

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็น “สภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขในการบริหารของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ในการวิจัยครั้งนี้มีประชากร คือ บุคลากรของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำนวน ๒๕๐ รูป กำหนดกลุ่มตัวอย่างได้ จำนวน ๑๘๔ รูป ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบสอบถามแบ่ง ตามชั้นภูมิ ดังนั้นจึงได้ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูป ของ R.V.Krejcie & D.W.Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ ค่าความคาดเคลื่อน .๐๕

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการวิจัยข้อมูลประชากรทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง ๑๘๔ รูป ผลการสำรวจของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพระภิกษุ จำนวน ๑๒๕ รูป คิดเป็นร้อยละ

๗๐.๑ รองลงมาคือ สามเณร จำนวน ๕๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ ๒๐ ปีลงมา จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ

๓๐.๔ รองลงมาคือ มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑ และน้อยที่สุดคือ มีอายุ ๔๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๒๕ คน

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามลำดับ ดังนี้

๑) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา (วุฒิต่างธรรม) นักธรรมเอก จำนวน ๑๔๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๖ รองลงมาคือ นักธรรมโท จำนวน ๓๐ รูปคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓ และน้อยที่สุดคือ นักธรรมตรี จำนวน ๑๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๗.๑

๒) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา (วุฒิต่างๆ) เปรียบเทียบ
 ประโยค ๑-๓ จำนวน ๘๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖ รองลงมาคือ ประโยค ๔-๕ จำนวน ๔๕ รูป คิด
 เป็นร้อยละ ๒๖.๖ และน้อยที่สุดคือ ประโยค ๕ จำนวน ๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓.๘

๓) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา (วุฒิต่างๆ) ต่ำกว่าปริญญาตรี
 จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘ รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ
 ๒๕.๕ และน้อยที่สุดคือ ปริญญาเอก จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียนบาลี จำนวน ๑๒๒ รูป คิด
 เป็นร้อยละ ๖๖.๓ รองลงมาคือ เจ้าสำนักเรียน จำนวน ๓๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐ และน้อยที่สุด
 คือ ผู้บริหาร จำนวน ๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑.๑

ประสบการณ์ ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามลำดับ ดังนี้

๑) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการเรียน ตั้งแต่ ๑-๔ ปี จำนวน
 ๘๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕ รองลงมาคือ ๕-๘ ปี และ ๑๓ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๓ รูป คิดเป็นร้อยละ
 ๒๓.๔ และน้อยที่สุดคือ ๙-๑๒ ปี จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑

๒) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน พบว่า ไม่มี
 ประสบการณ์ในการสอน จำนวน ๖๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕ รองลงมาคือผู้ที่มีประสบการณ์ใน
 การสอน ๑ - ๔ ปี จำนวน ๓๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒ และน้อยที่สุดคือ มีประสบการณ์ใน
 การสอน ๕-๑๒ ปี จำนวน ๑๗รูป คิดเป็นร้อยละ ๙.๒

**๕.๑.๒ สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด
 นครปฐม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้**

๑) สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด
 นครปฐม โดยรวมทั้ง ๕ ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๘๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบด้านที่
 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓ .๕๘) รองลงมาคือ ด้าน
 ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๕๑) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อ
 การเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๘๓)

๒) สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด
 นครปฐม ด้านหลักสูตร โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๘๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มี
 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๕๕) รองลงมาคือ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกบาลี เป็นหลักสูตร
 เฉพาะใช้เหมือนกันทั่วประเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๕๘) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุด ได้แก่ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกบาลีมีความสอดคล้องกับสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม มีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๖๔)

๓) สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด นครปฐม ด้านผู้สอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๕๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้สอนได้รับการแต่งตั้งเป็นครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีโดยเจ้าคณะ จังหวัด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๔.๐๐) รองลงมาคือ ผู้สอนมุ่งหม่เป็นปริณทนต สะอาด เรียบร้อย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๕๕) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนสหศึกษาบาลี ได้จัดพระภิกษุ/สามเณรที่ป็นมหาเปรียญคือ จบเปรียญธรรม ๓ ประโยคขึ้นไป เป็นผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๗๒)

๔) สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด นครปฐม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๘๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลังจากให้ผู้เรียนท่องจำแล้ว ผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบ แปลเป็นหลัก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๔.๐๔) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอนพระปริยัติ ธรรม แผนกบาลี เน้นการท่องจำเป็นหลักมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๔.๐๒) ตามลำดับ และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนและมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๖๕)

๕) สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด นครปฐม ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๘๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีผู้สอนที่มีคุณภาพอยู่ประจำโรงเรียน สหศึกษาบาลีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๔.๐๘) รองลงมาคือ ท่านผู้บริหารโรงเรียนสหศึกษาบาลีให้ การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๔.๐๕) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รัฐบาลจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับโรงเรียนสหศึกษาบาลีมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๓๓)

๖) สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด นครปฐม ด้านการประเมินผล โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๕๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เมื่อผู้สอบประโยค ๑-๒ ถึงเปรียญธรรม ๕ สอบไม่ผ่านครั้งแรก กองบาลีสนามหลวงเปิดโอกาสให้โรงเรียนสหศึกษาบาลีดำเนินการส่งสอบครั้งที่สองมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากที่สุด (๔.๒๑) รองลงมาคือ โรงเรียนสหศึกษาบาลีดำเนินการสอน เตรียมความพร้อมของ ผู้เรียนเพื่อสอบ โดยจัดให้มีการอบรมบาลีก่อนสอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๔.๑๖) ตามลำดับ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเรียนการสอนในโรงเรียนสหศึกษาบาลี ไม่สามารถที่จะกำหนดการวัด

ความรู้พื้นฐานของผู้เรียนและตัดลิ้นเลื่อนชั้นให้กับผู้เรียน ในบาลีสถาณหลวงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๖๒)

๕.๑.๓ ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด นครปฐม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด นครปฐม โดยรวมทั้ง ๕ ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓ .๕๐) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓ .๑๕) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๒.๕๓)

๒) ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด นครปฐม ด้านหลักสูตร โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๕๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเรียนการสอนใช้วิธีการสืบทอดกันมาเน้นความจำของผู้เรียนเป็นหลัก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๓๑) รองลงมาคือ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ไม่มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพและสังคมปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๕๕) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ไม่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านภาษาบาลีได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๓๐)

๓) ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด นครปฐม ด้านผู้สอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๒.๕๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีผู้สอนที่ไม่ได้สอนอยู่ประจำในโรงเรียนสหศึกษาบาลีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๑๐) รองลงมาคือ มีผู้สอนที่ไม่ผ่านการอบรมครูสอนบาลี ของกองบาลี สนามหลวง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๐๑) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีผู้สอนที่ขาดความรู้ความเข้าใจภาษาบาลีที่ลึกซึ้งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๒.๘๔)

๔) ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัด นครปฐม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนไม่จูงใจและทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๓๒) รองลงมาคือ ผู้สอนปฏิบัติหน้าที่สอนตามผู้บริหารสั่งเท่านั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๓๐) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการเรียนการสอนแต่ละครั้งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๐๑)

๕) ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๒.๕๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รัฐบาลจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับโรงเรียนสหศึกษาบาลีไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๒๔) รองลงมาคือ ผู้เรียนขาดความตั้งใจที่จะศึกษาเรียนรู้อย่างแท้จริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๐๖) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารและผู้สอนขาดความสามัคคี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๒.๖๓)

๖) ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านการประเมินผลโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เกณฑ์การวัดการประเมินผล วัดความจำมากกว่าความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๓๒) รองลงมาคือ ข้อสอบบาลีสนามหลวงยากเกินไป และข้อสอบขาดการทดสอบความยากง่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (๓.๒๑) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ระบบการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีที่ทำให้โรงเรียนสหศึกษาบาลีดำเนินการสอน กองบาลี สนามหลวงจัดสอบถือเป็นระบบการศึกษาที่ไม่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๐๐)

๕.๑.๔ เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามสถานภาพ โดยหาค่า t-test พบว่า เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม โดยรวม มีความเห็นแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๒๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ๑ ด้าน คือ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑

๒. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ โดยรวม มีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๒๕๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ๑ ด้าน คือ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๔๕

๓. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์

จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางธรรม) ด้านนักธรรม โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางธรรม) ด้านนักธรรม โดยรวมและรายด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๔. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์

จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางธรรม) ด้านเปรียญธรรม โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางธรรม) ด้านเปรียญธรรม โดยรวมแต่ละด้านมีความเห็นแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันทั้ง ๑ ด้าน คือ ด้านการประเมินผล โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๔๗๘ และ พบว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ๔ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๕. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์

จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางโลก) โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางโลก) โดยรวมและรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๖. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์

จังหวัดนครปฐม จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตาม ตำแหน่งปัจจุบัน โดยรวมและรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๗. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์

จังหวัดนครปฐม จำแนกตามประสบการณ์(ในการเรียน)โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามประสบการณ์(ในการเรียน) โดยรวมและรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๘. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์

จังหวัดนครปฐม จำแนกตามประสบการณ์(ในการสอน)โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA)

พบว่า เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามประสบการณ์(ในการสอน) โดยรวมและรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๕.๑.๕ เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. เปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามสถานภาพ โดยหาค่า t-test พบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๒. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ โดยรวมมีความเห็นแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกัน ๒ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร และด้านการประเมินผล และ มีความเห็นแตกต่างกัน ๓ ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ๐๕

๓. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางธรรม) ด้านนักธรรม โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางธรรม)ด้านนักธรรม โดยรวมและรายด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๔. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางธรรม)ด้านเปรียญธรรม โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางธรรม) ด้านเปรียญธรรม โดยรวมและรายด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๕. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางโลก) โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์

จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางโลก) โดยรวมและรายด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๖. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์

จังหวัดนครปฐม จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน โดยรวมและรายด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๕๕๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ๑ ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕๒

๗. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์

จังหวัดนครปฐม จำแนกตามประสบการณ์ (ในการเรียน) โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามประสบการณ์ (ในการเรียน) โดยรวมและรายด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ๑ ด้าน คือ ด้านบุคลากรผู้สอน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕๕

๘. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์

จังหวัดนครปฐม จำแนกตามประสบการณ์(ด้านการสอน) โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามประสบการณ์(ด้านการสอน) โดยรวมและรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

๑.๕.๖ สรุปผลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ปรากฏผลดังต่อไปนี้

๑. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านหลักสูตร พบว่า มากที่สุดคือ หลักสูตรบางอย่างควรปรับเปลี่ยนรูปแบบในการเรียนการสอน จำนวน ๒๕ รูป และน้อยที่สุดคือ ขาดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การค้นหาสาระ เน้นเพียงความจำ ความเข้าใจในตำรา จำนวน ๘ รูป

๒. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านบุคลากรผู้สอน พบว่ามากที่สุดคือ บางท่านขาดประสบการณ์เทคนิคการสอนที่มีความสนใจให้เกิดการเรียนรู้ จำนวน ๓๐ รูป และน้อยที่สุด คือ ครูสอนบางท่านมีงานมาก จึงทำการสอนได้ไม่เต็มที่ จำนวน ๗ รูป

๓. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า มากที่สุดคือ เวลาเรียนมีน้อย และปิดเรียนบ่อย จำนวน ๓๒ รูป และน้อยที่สุดคือ ห้องเรียนเป็นห้องเรียนเปิด และอยู่ใกล้กันเกินไปทำให้เสียสมาธิในการเรียน จำนวน ๗ รูป

๔. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อการเรียนการสอน พบว่า มากที่สุดคือ ปัจจัยที่สนับสนุนจากภาครัฐนั้นมีน้อย จำนวน ๑๒ รูป และน้อยที่สุดคือ ห้องเรียนเป็นห้องเรียนเปิด และอยู่ใกล้กันเกินไปทำให้เสียสมาธิในการเรียน จำนวน ๕ รูป

๕. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านการประเมินผล พบว่า มากที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอนส่วนมากรวมอยู่ที่ส่วนกลาง จึงขาดสภาพห้อง จำนวน ๓๐ รูป และน้อยที่สุดคือ ครูอาจารย์บางรูปขาดข้อวัตรปฏิบัติอันดีงาม เพราะอายุยังน้อย จำนวน ๗ รูป

๖. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง ๕ ด้าน พบว่า มากที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน ๗๑ รูป และน้อยที่สุดคือ ด้านปัจจัยสนับสนุนต่อการเรียนการสอน จำนวน ๓๘ รูป

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

ผลของการวิจัยข้อมูล เรื่องสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม มีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

๕.๒.๑ อภิปรายผลสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง ๕ ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสุตวิสุทธิคุณ^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในสำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร พบว่า การประเมินผลก่อนสอนสำคัญมาต่อการประเมินความรู้ รองลงมาคือ ด้านผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

^๑พระครูสุตวิสุทธิคุณ, “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในสำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร”, บทคัดย่อ.

ได้แก่ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสุตวิสุทธิคุณพบว่า ที่มีผลน้อยที่สุดคือ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีผลน้อยต่อการจัดกิจกรรมในชั้น และการวางแผนหลักสูตร ต่อความสนใจและการ ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของวิชาเรียน การสนับสนุนของชุมชนคือการให้ทุน ให้รางวัล พบว่า สามารถช่วยให้นักเรียนประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านหลักสูตร โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีผลต่อหลักสูตร คือ เนื้อหาของบทเรียน ซึ่งนักเรียนต้องการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมจะทำให้สามารถสร้างสติปัญญาความรู้ความสามารถช่วยให้นักเรียนประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อมรา เล็กเริงสินธุ์² กล่าวว่า ความสำคัญด้านหลักสูตร คือ หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะทำให้เกิดการจัดการศึกษابرรลุเป้าหมาย และเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของแต่ละประเทศ เน้นหนักไปทางใด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกบาลี เป็นหลักสูตรเฉพาะใช้เหมือนกันทั่วประเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกบาลีมีความสอดคล้องกับสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม มีเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เพราะเป็นหลักสูตรที่ใช้มายาวนาน โดยไม่มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพ สังคมและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันเลย เพราะปัจจัยหลายอย่างไม่เอื้ออำนวยให้มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภมณฑล ลิขมื่นเปี่ยม, และวลัยพร ศิริภิรมย์³ ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒” พบว่า การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี มีสภาพปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่คล้ายคลึงกัน ด้านหลักสูตร หลักสูตรมีเนื้อหาสาระที่เก่าเกินไปและภาษาที่ใช้ในหนังสือเป็นภาษาที่เข้าใจยาก โดยเฉพาะเนื้อหาสาระในแผนกบาลีเน้นการจำ และการแปลมากกว่าความเข้าใจ ขาดการประยุกต์ใช้ ไม่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน จึงควรปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่ายจัดระบบเนื้อหาให้ง่ายต่อการเข้าใจ มีการอธิบายให้ชัดเจนควรจัดกล่าสำนวนต่างๆ ให้ทันสมัยและควรเพิ่มวิชาการทางโลก เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้หลากหลาย มีความแตกฉานสามารถเชื่อมโยงประยุกต์ใช้และมีความสนใจอยากเรียนมากยิ่งขึ้น

²อมรา เล็กเริงสินธุ์, หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา, หน้า ๑๕-๒๐.

³นภมณฑล ลิขมื่นเปี่ยม, และวลัยพร ศิริภิรมย์, แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒, บทคัดย่อ.

เวลาเรียน การจัดเวลาเรียนยังไม่เป็นระบบ ไม่แน่นอน มีเวลาเรียนน้อยเกินไป จึงไม่สามารถทำความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง จึงควรเพิ่มเวลาเรียนหรือขยายเวลาเรียนให้มากขึ้น โดยอาจปรับเวลาเรียนเป็นคาบจัดให้เรียนตลอดทั้งปีมีการสลับเปลี่ยนเรียนวิชาอื่นด้วย วิธีการเรียนการสอนเน้นการท่องจำและการแปลไม่ค่อยมีการประยุกต์ใช้และขาดการคิดวิเคราะห์ จึงควรเน้นทักษะ ทั้ง ๔ ด้านคือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยปรับวิธีการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ส่งเคราะห์มากขึ้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตได้ปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้เกิดศรัทธาในการเรียน และเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านผู้สอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้สอนได้รับการแต่งตั้งเป็นครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีโดยเจ้าคณะจังหวัด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้สอนมุ่งห่มเป็นปริณายก สะอาด เรียบร้อย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนสหศึกษาบาลีได้จัดพระภิกษุ/สามเณรที่เป็นมหาเปรียญคือ จบเปรียญธรรม ๓ ประโยคขึ้นไป เป็นผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมชาย ไม้ตรี⁴ กล่าวว่า พระภิกษุและสามเณรผู้ทำหน้าที่สอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ในสำนักเรียนหรือสำนักศาสนศึกษาเมืองกำหนดว่า ต้องเป็นมหาเปรียญ มีวุฒิจบเปรียญธรรม ๓ ขึ้นไป และต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการฝึกหัดครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง การเป็นผู้สอนนั้นสำนักเรียนหรือสำนักศาสนศึกษาต้องทำเรื่องนำเสนอเจ้าคณะผู้ปกครองตามลำดับขึ้นถึงเจ้าคณะจังหวัด เพื่อเสนอแต่งตั้ง เมื่อเจ้าคณะจังหวัดแต่งตั้งก็เป็นผู้สอนได้ สำหรับสำนักเรียนส่วนกลางคือสำนักเรียนในกรุงเทพมหานคร ผู้สอนจะมีวุฒิเปรียญสูง เนื่องจากมีพระภิกษุสามเณรที่เป็นเปรียญอยู่มากสามารถคัดเลือกได้ แต่ในส่วนภูมิภาค คือสำนักศาสนศึกษาในต่างจังหวัด บางสำนักขาดผู้สอนบางสำนักต้องใช้ระบบพี่สอนน้อง คือ พระภิกษุสามเณรที่กำลังเรียนเปรียญธรรม ๓ ต้องเป็นผู้สอน ประโยค ๑-๒ ด้วย เมื่อพิจารณาจากลักษณะการเรียนการสอน ที่ผู้สอนทำหน้าที่ควบคุมการแปลเพียงอย่างเดียว ผู้สอนไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะในการสอนมาก แต่ความเป็นจริงความรู้และทักษะการสอนของผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพมากขึ้น

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลังจากให้ผู้เรียนท่องจำแล้ว ผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบแปลเป็นหลักมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภมณฑล ลิขหมื่นเปี่ยม , และวลัยพร สิริ

⁴สมชาย ไม้ตรี การศึกษาของพระสงฆ์ในประเทศไทยกรณีศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีหน้า ๓๖.

ภิมย์^๕ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒” พบว่า เนื้อหาสาระในแผนกบาลีเน้นการจำ และการแปลมากกว่าความ เข้าใจ ขาดการประยุกต์ใช้ ไม่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน จึงควรปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้เป็น ภาษาที่วิธีการเรียนการสอนเน้นการท่องจำและการแปลไม่ค่อยมีการประยุกต์ใช้และขาดการคิด วิเคราะห์ จึงควรเน้นทักษะ ทั้ง ๔ ด้านคือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยปรับวิธีการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ได้คิดวิเคราะห์ ส่งเคราะห์มากขึ้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตได้ปรับปรุงวิธีการเรียนการสอน ให้เกิดศรัทธาในการเรียน และเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้นรองลงมาคือ การจัดการ เรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี เน้นการท่องจำเป็นหลัก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนและมี เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปานวิ ญญูทวิชัย^๖ กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมหรือประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้สอน ได้จัดให้ผู้เรียน เพื่อเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ กิจกรรมการเรียนการสอน คือ รูปแบบ วิธีการ การจัดกิจกรรม การเตรียมความพร้อม การนิเทศก์ การสอนเสริม การจัดการเรียน การสอนให้กับผู้เรียน หลักสูตรเป็นเพียงแนวทาง ถ้าปราศจากการสอนของผู้สอนและการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะไม่สามารถเจริญขึ้นตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การสอนที่ดี จะต้อง มีลำดับขั้นตอน มีกระบวนการและการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีผู้สอนที่มีคุณภาพอยู่ประจำโรงเรียนสหศึกษาบาลีมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านผู้บริหารโรงเรียนสหศึกษาบาลีให้การสนับสนุนและส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รัฐบาล จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับโรงเรียนสหศึกษาบาลี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกวิ ทองคำ^๗ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก สามัญศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารครูผู้สอน และนักเรียนในกลุ่ม

^๕อ้างแล้ว.

^๖ปานวิ ญญูทวิชัย, คู่มือการเขียนแผนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง อาจารย์ ๓, หน้า ๓๘.

^๗สุกวิ ทองคำ, “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก สามัญศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารครูผู้สอน และนักเรียนในกลุ่ม โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญที่ ๑๑”, บทคัดย่อ.

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ที่ ๑๑” พบว่า รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา บุคลากร อาคารสถานที่ให้เพียงพอ ควรดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการและจัดการฝึกอบรมบุคลากรด้านความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและทักษะในการทำงาน ควรจัดสวัสดิการและค่าตอบแทนแก่ครูอย่างเหมาะสม

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านการประเมินผลโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เมื่อผู้สอบประโยค ๑ – ๒ ถึงเปรียญธรรม ๕ สอบไม่ผ่านครั้งแรก กองบาลีสนามหลวงเปิดโอกาสให้โรงเรียนสหศึกษาบาลีดำเนินการส่งสอบครั้งที่สอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแม่กองบาลีสนามหลวงประกาศให้มีการสอบครั้งที่ ๒ ทั้งผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนต่างมีความพอใจเห็นเป็นโอกาสสำหรับผู้ที่ได้ ๑ วิชาแล้วไม่ต้องเสียเวลารอไปอีกหนึ่งปี มีโอกาสสอบแก้ตัวในปีการศึกษานั้น ย่อมเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนและสำนักศาสนศึกษา รองลงมาคือโรงเรียนสหศึกษาบาลีดำเนินการสอน เตรียมความพร้อมของผู้เรียนเพื่อสอบ โดยจัดให้มีการอบรมบาลีก่อนสอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การเรียนการสอนในโรงเรียนสหศึกษาบาลี ไม่สามารถที่จะกำหนดการวัดความรู้พื้นฐานของผู้เรียนและตัดสินเลื่อนชั้นให้กับผู้เรียน ในบาลีสนามหลวงได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสุตวิสุทธิคุณ^๘ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในสำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร พบว่า การประเมินผลก่อนสอนสำคัญมากต่อการประเมินความรู้ มีผลน้อยที่สุดคือ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีผลน้อยต่อการจัดกิจกรรมในชั้น และการวางแผนหลักสูตร ต่อความสนใจและการ ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของวิชาเรียน การสนับสนุนของชุมชนคือการให้ทุน ให้รางวัล พบว่า สามารถช่วยให้นักเรียนประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

๕.๒.๒ อภิปรายผลปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง ๕ ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

^๘เรื่องเดียวกัน.

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุกรี ทองคำ**⁹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก สามัญศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารครูผู้สอน และนักเรียนในกลุ่ม โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ที่ ๑๑ ” พบว่าตามทัศนะของผู้บริหารต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ๕ ด้าน คือ การจัดการเรียนการสอน งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ และการวัดผลและประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ๔ ด้าน คือ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว งานสื่อการเรียนการสอน และงานห้องสมุด

ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาวาปี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านหลักสูตร โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระรังสรรค์ พิมพ์ช่วงทอง**¹⁰ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “สภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุโขทัย ” ผลการวิจัยพบว่าปัญหาด้านวิชาการอันดับแรกได้แก่การจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเรียนการสอนใช้วิธีการสืบทอดกันมาเน้นความจำของผู้เรียนเป็นหลัก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ไม่มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพและสังคมปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ไม่เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านภาษาบาลีได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นภมณฑล ลิขหิมันเปี่ยม, และวลัยพร ศิริภิรมย์**¹¹ วิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒” ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตร หลักสูตรมีเนื้อหาสาระที่เก่าเกินไปและภาษาที่ใช้ในหนังสือเป็นภาษาที่เข้าใจยาก โดยเฉพาะเนื้อหาสาระในแผนกบาลีเน้นการจำ และการแปลมากกว่าความเข้าใจ ขาดการประยุกต์ใช้ ไม่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน จึงควรปรับปรุงภาษาที่ใช้ให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่ายจัดระบบเนื้อหาให้ง่ายต่อการเข้าใจ มีการอธิบายให้ชัดเจนควรจัดเกล้านานวนต่างๆ ให้ทันสมัยและควรเพิ่มวิชาการทางโลก

⁹เรื่องเดียวกัน.

¹⁰พระมหาบุญทอง เหลาฉลาด, “การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่ม ๑๑ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, บทคัดย่อ.

¹¹อ้างแล้ว.

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้หลากหลาย มีความแตกฉานสามารถเชื่อมโยงประยุกต์ใช้และมีความสนใจอยากเรียนมากยิ่งขึ้น เวลาเรียน การจัดเวลาเรียนยังไม่เป็นระบบ ไม่แน่นอน มีเวลาเรียนน้อยเกินไป จึงไม่สามารถทำความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง

ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านผู้สอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นภมณฑล สิบหมื่นเปี่ยม, และวลัยพร ศิริภิมย์**¹² วิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒” ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการเรียนการสอน ผู้สอนไม่เพียงพอ มักใช้ระบบพี่สอนน้องผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ขาดประสบการณ์ ไม่สามารถประยุกต์ใช้กับสภาพจริงขาดการศึกษอบรม และขาดขวัญกำลังใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีผู้สอนที่ไม่ได้สอนอยู่ประจำในโรงเรียนสหศึกษาบาลี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีผู้สอนที่ไม่ผ่านการอบรมครูสอนบาลี ของกองบาลีสนามหลวง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีผู้สอนที่ขาดความรู้ความเข้าใจภาษาบาลีที่ลึกซึ้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุกรี ทองคำ**¹³ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก สามัญศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารครูผู้สอน และนักเรียนในกลุ่ม โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ที่ ๑๑ ” พบว่า ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญการและประสบการณ์ ขาดอาคารสถานที่ หอพัก ห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน การบริหารจัดการไม่มีประสิทธิภาพ นโยบายและ ระบบการทำงานไม่ชัดเจน การดำเนินงานล่าช้า ขาดการประสานงานและความร่วมมือ ขาดการนิเทศและติดตามผล การประชาสัมพันธ์มีน้อย บุคลากรขาดขวัญกำลังใจและไม่มี ความมั่นคงในอาชีพ ๘) ข้อเสนอแนะ คือ รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา บุคลากร อาคารสถานที่ให้เพียงพอ ควรดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการและจัดการฝึกอบรมบุคลากรด้านความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและทักษะในการทำงาน

ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

¹² อ้างแล้ว.

¹³ อ้างแล้ว.

พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนไม่จูงใจและทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ผู้สอนปฏิบัติหน้าที่สอนตามผู้บริหารตั้งเท่านั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ นภมณฑล ลิขมื่นเปี่ยม , และวลัยพร ศิริภรณ์มัย¹⁴ ได้ทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒” ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความรู้หลากหลาย มีความแตกฉานสามารถเชื่อมโยงประยุกต์ใช้และมีความสนใจอยากเรียนมากยิ่งขึ้น เวลาเรียน การจัดเวลาเรียนยังไม่เป็นระบบ ไม่น่าสนใจ มีเวลาเรียนน้อยเกินไป จึงไม่สามารถทำความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง จึงควรเพิ่มเวลาเรียนหรือขยายเวลาเรียนให้มากขึ้น โดยอาจปรับเวลาเรียนเป็นคาบจัดให้เรียนตลอดทั้งปีมีการสลับเปลี่ยนเรียนวิชาอื่นด้วย วิธีการเรียนการสอนเน้นการท่องจำและการแปลไม่ค่อยมีการประยุกต์ใช้และขาดการคิดวิเคราะห์ จึงควรเน้นทักษะ ทั้ง ๔ ด้านคือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยปรับวิธีการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์มากขึ้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตได้ปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้เกิดศรัทธาในการเรียน และเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น

ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รัฐบาลจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับโรงเรียนสหศึกษาบาลีไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.สิน งามประโคน พระมหาธิ์ ลุขณญาโณ และ ดร. ประยูร แสงใส¹⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความต้องการในการศึกษาของพระภิกษุสามเณรในอนาคต ” พบว่าพระภิกษุสามเณรมีความคิดเห็นต่อปัญหาการศึกษาแผนกธรรมและแผนกบาลีสอดคล้องกัน ๓ อันดับแรกคือ (๑) งบประมาณการสนับสนุนการศึกษาน้อย (๒) ครูสอนไม่เพียงพอและ (๓) หลักสูตรมีเนื้อหาสาระที่ยากต่อการศึกษาดด้วยตนเอง รองลงมาคือ ผู้เรียนขาดความตั้งใจที่จะศึกษาเรียนรู้อย่างแท้จริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารและผู้สอนขาดความสามัคคี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาบุญทอง เหลา

¹⁴อ้างแล้ว.

¹⁵ดร.สิน งามประโคน พระมหาธิ์ ลุขณญาโณ และ ดร.ประยูร แสงใส, “การศึกษาความต้องการในการศึกษาของพระภิกษุสามเณรในอนาคตยุคต่อ.

ฉลาด¹⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม ๑๑ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”พบว่า การจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี หรือการจัดการศึกษาภาษาบาลีของพระภิกษุและสามเณรในพระพุทธศาสนา ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐอย่างจริงจังให้การสนับสนุนเพียงบางส่วนมาเป็นเวลานาน ทำให้การเปลี่ยนแปลงในพระพุทธศาสนาเป็นไปอย่างล่าช้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสำเร็จในการศึกษา ยังไม่น่าพอใจการพัฒนาบุคลากรทางศาสนา มีปัญหาในการจัดการศึกษา โดยที่ผู้จัดการศึกษาและผู้รับการศึกษาต้องต่อสู้กับอุปสรรค และแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในสำนักศาสนศึกษาโดยลำพังเป็นส่วนใหญ่ เพราะมีผู้ที่สนใจในเรื่องการปรับปรุงการศึกษาของสงฆ์ อยู่ในขอบเขตจำกัด ได้อุดมศึกษา ขาดงบประมาณสวดอาศาร/สถานที่เรียนไม่เหมาะสม และไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มักใช้ศาลาการเปรียญ ซึ่งมีเสียงรบกวน และบรรยากาศไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ คับแคบ ไม่ปลอดโปร่ง แสงสว่างไม่เพียงพอ ควรมีสถานที่เรียนเป็นเอกเทศ จัดเป็นห้องเรียนเฉพาะ เป็นสัดส่วน จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอทั้งภายในและภายนอก มีบรรยากาศและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารและผู้สอนขาดความสามัคคี อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ด้านการประเมินผล โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เกณฑ์การวัดการประเมินผล วัดความจำมากกว่าความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางรองลงมาคือ ข้อสอบบาลีสนามหลวงยากเกินไปและข้อสอบขาดการทดสอบความยากง่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ระบบการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีที่ให้โรงเรียนสหศึกษาบาลีดำเนินการสอน กองบาลีสนามหลวง จัดสอบถือเป็นระบบการศึกษาที่ไม่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภมณฑล ลิขหมื่นเปี่ยม , และวลัยพร ศิริภิรมย์¹⁷ วิจัยเรื่องแนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒” พบว่า เกณฑ์การวัดและประเมินผลมักวัดความจำมากกว่าความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ไม่มีเกณฑ์มาตรฐาน และเกณฑ์แน่นอน ควรปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลโดยใช้วิธีดำเนินสายกลางจัดระบบให้มีมาตรฐานเดียวกันโดยเน้นการวัดความเข้าใจและการประยุกต์ใช้มากกว่าวัดความจำ ความยากง่าย

¹⁶พระมหาบุญทอง เหลาฉลาด ,“การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม ๑๑ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, บทคัดย่อ.

¹⁷อ้างแล้ว.

ของข้อสอบยากเกินไป ขาดการทดสอบความยากง่าย ควรมีการทดสอบความยากง่ายของข้อสอบ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนครอบคลุมทุกด้าน ข้อสอบควรเน้นการประยุกต์ใช้และควรปรับปรุง การออกข้อสอบโดยให้เด็กทำ มีการสอบเก็บสะสมได้ ในทุกระดับ ทั้งนี้ควรให้ผู้สอนได้ ประเมินผลการเรียน พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน หรือองค์ประกอบอื่นๆประกอบด้วยให้ผิคน้อย ที่สุดเพราะตามเกณฑ์คะแนนและวิธีการตรวจประโยคบาลีสนามหลวง พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่ใช้ใน ปัจจุบันเนื้อหาไม่เอื้อต่อการนำไปใช้ในชีวิตจริง อยู่ในระดับปานกลางเกณฑ์การวัดการประเมินผล มักวัดความจำมากกว่าความเข้าใจและการวิเคราะห์เพื่อใช้เหตุผล ขาดการวัดทักษะของภาษา ไม่มี มาตรฐานในการตรวจขึ้นอยู่กับอารมณ์และความรู้สีกภูมิหลังและประสบการณ์ของผู้ตรวจการ ตรวจหาข้อผิดพลาดเป็นสำคัญ เป็นการให้ความสำคัญทางลบมากกว่าทางบวก

๕.๒.๓ อภิปรายผลเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์ พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามสถานภาพ พบว่า เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษา บาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม โดยรวม มีความเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ๑ ด้านคือ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน

๒. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา (วุฒิทางธรรม)ด้านนักธรรม ระดับการศึกษา (วุฒิ ทางโลก) ตำแหน่งปัจจุบัน จำแนกตามประสบการณ์ (ในการเรียน) และประสบการณ์ (ในการสอน) พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

๓. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า จำแนกตามอายุ มีความเห็นแตกต่างกัน ๑ ด้าน คือ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิทางธรรม) ด้านเปรียญ ธรรม โดยรวมแต่ละด้านมีความเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นไม่ แตกต่างกันทั้ง ๑ ด้าน คือ ด้านการประเมินผล และ พบว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ๔ ด้าน คือ ด้าน หลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน

๕.๒.๔ อภิปรายผลเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์ พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. เปรียบเทียบ ปัญหา การบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตาม สถานภาพ พบว่า เปรียบเทียบ ปัญหา การบริหารงานของโรงเรียน สหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐมโดยรวมและรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

๒. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุ โดยหาค่า ANOVA (One-Way ANOVA) พบว่า เปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตาม อายุ โดยรวมมีความเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกัน ๒ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร และด้านการประเมินผล และ มีความเห็นแตกต่างกัน ๓ ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ๑ ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และจำแนก ตาม ประสบการณ์ (ในการเรียน)พบว่า มีความเห็นแตกต่างกัน ๑ ด้าน คือ ด้านบุคลากรผู้สอน

๓. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา (วุฒิต่างๆ)ด้านนักธรรม ด้านเปรียญธรรม ระดับ การศึกษา (วุฒิต่างๆ) ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ (ในการเรียน) และ ประสบการณ์ (ด้านการ สอน) พบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องสภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐม เจดีย์ จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นประโยชน์จากการนำผลการศึกษาไปใช้ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์ พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร นักวิชาการ ครู และนักเรียน ใน ๕ ด้าน ที่พบมาก คือ

๑. ด้านหลักสูตร เรื่องหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรเฉพาะ ใช้เหมือนกันทั่วประเทศ ทำให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับ สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม ควรจัดให้พระเถระผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ และกองบาลีสนามหลวง ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลีให้ประสาน สอดคล้องกับการศึกษาของคณะสงฆ์ทุกระบบ ให้เอื้อประโยชน์ต่อกัน และให้เหมาะสมกับ จุดมุ่งหมายของการศึกษา แผนกบาลี สถานการณ์ของสังคม และเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับด้วย

๒. ด้านผู้สอน เรื่อง ผู้สอนได้รับการแต่งตั้งเป็นครูสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี โดยเจ้าคณะจังหวัด มีการนุ่งห่มเป็นปริณทล สะอาด เรียบร้อย มีผู้สอนครบทุกระดับชั้น ที่โรงเรียนสหศึกษาจัดการเรียนการสอนได้จัดพระภิกษุ/สามเณรที่เป็นมหาเปรียญคือ จบเปรียญธรรม ๓ ประโยคขึ้นไป เป็นผู้สอน ควรจัดให้สำนักสถานศึกษาควรมีบุคลากรทางด้านการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี โดยเฉพาะมีผู้สอนให้ครบทุกระดับชั้นที่สำนักศาสนศึกษาเปิดให้มีการเรียนการสอน และผู้สอนต้องมีคุณภาพคุณสมบัติครบตามที่กองบาลีสนามหลวงกำหนดผู้บริหารต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษต่อการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี และให้มีการส่งครูสอนอบรมเพราะพัฒนาคุณภาพผู้สอน

๓. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง ให้ผู้เรียนท่องจำแล้ว ผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบแปลเป็นหลัก เน้นการท่องจำเป็นหลัก ซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอนสู่ผู้เรียน เพื่อให้ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนและมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เมื่อครูผู้สอนให้อภิปราย ควรจัดให้ผู้สอนปฏิบัติหน้าที่สอนตามผู้บริหารสั่งเท่านั้น และให้ผู้เรียนท่องจำได้ คิดวิเคราะห์เป็น สังเคราะห์ได้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องอย่างเหมาะสม

๔. ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน เรื่อง มีผู้สอนที่มีคุณภาพอยู่ประจำโรงเรียนสหศึกษาบาลี ท่านผู้บริหารโรงเรียนสหศึกษาบาลีให้การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ผู้มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการโรงเรียนสหศึกษาบาลี ตามเกณฑ์รัฐบาลจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับโรงเรียนสหศึกษาบาลี ๓๖ ควรให้รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะด้านงบประมาณและพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้เนื่องจากที่ผ่านมาทำให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมน้อยเกินไป และให้มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีการอบรมเชิงรุกและเชิงรับเพื่อเพิ่มวิทยฐานะให้ครูและพร้อมกันนี้ควรจัดงบประมาณถวายนิตยภัตรให้ครูสอนตามเกณฑ์ด้วย

๕. ด้านการประเมินผล เรื่อง ผู้สอบประโยค ๑-๒ ถึงเปรียญธรรม ๕ สอบไม่ผ่านครั้งแรก กองบาลีสนามหลวงเปิดโอกาสให้โรงเรียนสหศึกษาบาลีดำเนินการส่งสอบครั้งที่สองดำเนินการสอน เตรียมความพร้อมของผู้เรียนเพื่อสอบ โดยจัดให้มีการอบรมบาลีก่อนสอบ ความสะดวกในการสอบบาลีสนามหลวงระดับประโยค ๑-๒ ถึงเปรียญธรรม ๔ ประโยค ได้ดำเนินการจัดสถานที่สอบในส่วนภูมิภาค ไม่สามารถที่จะกำหนดการวัดความรู้พื้นฐานของผู้เรียนและตัดสินเลื่อนชั้นให้กับผู้เรียนในบาลีสนามหลวงได้ควรจัดให้มี ควรปรับเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลโดยเน้นการวัดความเข้าใจและการประยุกต์ใช้มากกว่าวัดความจำ สำหรับความยากง่ายของข้อสอบ ควรปรับปรุงวิธีการออกข้อสอบโดยใช้วิธีให้ผู้เรียนเลือกทำ ควรมีการสอบเก็บคะแนนสะสมได้ในทุกระดับชั้น

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเรื่องสภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐมเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งเป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร นักวิชาการ ครู และนักเรียนเท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการวิจัยในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. ควรมีการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของพระเถระผู้ใหญ่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีโดยตรง ซึ่งความคิดเห็นเหล่านั้น จะเป็นข้อมูลที่ดีที่จะช่วยให้คณะสงฆ์ตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ในเขตปริมณฑล และภูมิภาคต่อไป

๒. ควรมีการวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมของสำนักเรียนกับตัวแปรอื่นๆที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาสำนักสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

๓. ควรมีการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและบทบาทของเจ้าสำนักหรือสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี

๔. ควรมีการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ของสำนักเรียนหรือสำนักสถานศึกษา ในเขตการศึกษาและตัวแปรอื่นๆควรเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสามารถทำการวิจัยได้ผลการวิจัยที่มีคุณภาพและลึกซึ้งมากกว่า